

Чекригіна Ганна Борисівна,
заступник директора з науково-методичної роботи
ДНЗ «Подільський центр професійно-технічної освіти»,
anna.chekrygina@gmail.com

МЕТОДИЧНИЙ ФЕСТИВАЛЬ «ШЛЯХ ВІД ІДЕЇ ДО РЕЗУЛЬТАТУ»

Мета: узагальнення та аналіз кращого педагогічного досвіду, демонстрація здібностей і можливостей, планування напрямів подальшої роботи, самовдосконалення, обмін досвідом роботи, формування колективних та особистісних відносин, узагальнення результатів самостійної навчально-пізнавальної діяльності педагогів.

Вид заходу: спільне засідання методичних комісій.

Дидактичне забезпечення: презентації сайту методичної комісії викладачів та майстрів виробничого навчання сфери послуг та промисловості; блогів педагогів, доповіді, портфоліо.

Матеріально-технічне забезпечення: інтерактивна панель, комп'ютер.

Методичні форми та прийоми – елементи панельної дискусії, бесіди, дебати, робота в «малих групах», вирішення завдань та прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, корекція відповідей.

Етапи підготовки проведення заходу:

1. Самоосвіта педагогів: підвищення професійної майстерності, участь у семінарах, вебінарах, конференціях, тренінгах, методичних фестивалях, конкурсах професійної майстерності (міжнародний, всеукраїнський, обласний рівень)
2. Виступи на засіданнях педагогічної ради, методичної комісії, педагогічних читаннях, методичних фестивалях, вебінарах, тренінгах, конференціях (міжнародний, всеукраїнський, обласний рівень).
3. Методичний бенефіс педагогів.

ХІД ЗАХОДУ

Головною метою освіти є створення людини, здатної робити нове, а не повторювати те, що вже зроблено прийдешніми поколіннями.

(Жан Піаже)

I. Вступне слово. Виступ заступника директора з науково-методичної роботи Чекригіної Ганни Борисівни.

Усвідомлення суспільством того, що новій Україні потрібні люди з високим творчим потенціалом, здатні вивести державу на новий рівень

соціально-економічного розвитку, спонукало до численних інновацій у різноманітних сферах життя, зокрема в освіті.

Професійному зростанню педагога й підвищенню рівня його професійної компетентності сприяють: високий духовно-моральний імідж закладу освіти, що забезпечують сприятливі творчі умови роботи; систематична самоосвітня діяльність педагога, яка включає навчання на курсах підвищення кваліфікації; участь у проєктах, конкурсах, фестивалях, конференціях, семінарах, педагогічних майстернях, роботі методичних об'єднань, творчих груп тощо; особистісно-зорієнтована методична підтримка діяльності педагога; акцент на інноваційному, творчопошуковому компоненті методичної діяльності; об'єктивна оцінка праці; моральне й матеріальне стимулювання

Отже, метою методичної роботи ДНЗ «Подільський центр ПТО» є підтримка ділового тону педагогів, допомога в подоланні труднощів, відкриття шляху до пошуку ініціативи й творчості. У нашому Центрі, окрім загальноприйнятих, практикуються і нестандартні форми роботи, які сприяють розвитку різного роду компетентностей, індивідуального стилю, креативності, творчих здібностей. Це різноманітні тренінги – педагогічні, психолого-педагогічні, методичні, фахової майстерності та інші. Саме така форма розвиває пізнавальну активність педагогів, стимулює самоосвіту, розвиток творчої ініціативи, забезпечує формування в колективі плідного співробітництва.

Найважливішим засобом підвищення педагогічної майстерності педагогів Центру є добре організована робота методичної служби. З огляду на рівень навчально-виховного процесу, сформовані традиції, запити та потреби педагогів, стан навчально-матеріальної бази, а також особливостей складу учнів, педагогічний колектив працює над проблемою: ***«Розвиток професійної компетентності ІПП шляхом застосування інноваційних форм методичної роботи Центру»***. Було визначено коло завдань, серед яких хочу виділити: систематичне самовдосконалення кожного педагога; вивчення та застосування сучасних педагогічних технологій навчання і виховання здобувачів освіти педагогами Центру. Ці завдання вирішувалися колективом викладачів, вихователів і майстрів виробничого навчання через роботу методичних комісій, самостійну роботу з самоосвіти і інші форми колективного навчання. Роботу методичних комісій очолюють досвідчені професіонали, віддані своїй справі:

✓ Грель Наталія Володимирівна, викладач-методист, голова методичної комісії викладачів та майстрів в/н сфери послуг та промисловості.

✓ Нікольчук Дмитро Вікторович, старший викладач, голова методичної комісії викладачів та майстрів в/н будівельних та електротехнічних професій.

✓ Балабанов Сергій Олексійович, майстер в/н найвищого тарифного розряду, голова методичної комісії викладачів та майстрів в/н автомобільного транспорту.

✓ Савельєва Ірина Рудольфівна, викладач-методист, голова методичної комісії викладачів загальноосвітніх дисциплін.

✓ Мариніна Вікторія Іванівна, викладач-методист, голова методичної комісії класних керівників.

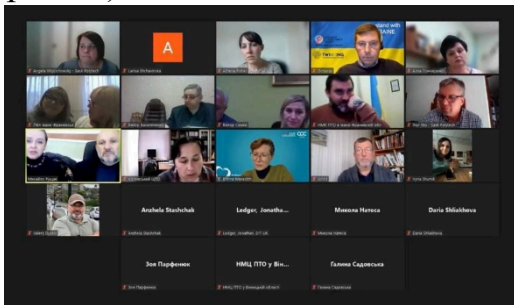
Методичні комісії створюються на навчальний рік і проводять засідання, як правило, щомісяця. В своїй роботі методичні комісії основну увагу приділяють розгляду і внесенню коректив робочі навчальні плани і програми, аналізу рівня навчальних досягнень удосконаленню навчально-матеріальної організації проведення і аналізу уроків, обміну досвідом, організації конкурсів професійної майстерності, методичних заходів обласного та всеукраїнського рівнів, впровадженню інноваційних технологій, розробці і розгляду тематики дипломних робіт, розробці матеріалів комплексно-методичного забезпечення професій і предметів, навчально-методичної літератури з подальшим ухваленням до друку на науково-методичні раді НМЦ ПТО ПК у Хмельницькій області.

В
учнів,
бази,

Працюючи багато і творчо, ці люди так керували методичними комісіями, що завоювали великий авторитет і повагу не тільки серед колег, а й серед учнів.

Висококваліфікований та організований колектив перебуває у постійному педагогічному пошуку оптимальних форм та методів у вирішенні проблеми, що стоїть перед усіма нами, вміло виховує відданість обраної професії, почуття відповідальності у учнів. Високий професіоналізм педагогічних працівників нашого Центру підтверджується також тими фактами, що ми впевнено та успішно представляємо себе на конференціях, семінарах, тренінгах, вебінарах, засіданнях обласної фахової секції (обласний, всеукраїнський, міжнародний рівень):

✓ Міжнародний вебінар *Twinning «Підтримуючи Україну: Twinning для українських професійно-технічних навчальних закладів»*, 07.11. 2022р. Виступ-презентація *«Портфолію освітнього закладу»* (англійською мовою), Чекрыгіна Г. Б., заступник директора з НМР.

✓ XIII Міжнародна виставка

«Інноватика в сучасній освіті» (20.10. 2021 р, 2019р..) – золота медаль, м. Київ.

✓ презентація сайту методичної служби Центру в рамках проведення обласного конкурсу *«Кращий електронний освітній ресурс методичної служби ЗППТ(О)»*, диплом I ступеня, 2021р.

✓ V Міжнародна науково-практична конференція *«Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової соціокультурної реальності»*: презентація діяльності Центру щодо впровадження форм дистанційного та змішаного навчання у освітній процес, Чекрыгіна Г. Б., заступник директора з

НМР; досвід роботи щодо створення дидактичного забезпечення професії «Кравець» шляхом використання онлайн-сервісу LearningApps, Чорна О. М., майстер в/н. 29-30.09.2022р.м. Тернопіль.

✓ Онлайн-засідання обласної фахової секції заступників директорів із навчально-методичної роботи та методистів ЗПО з теми «Особливості діяльності методичної служби системи професійної освіти області у 2022/2023 навчальному році». Презентація сайту методичної комісії викладачів та майстрів виробничого навчання сфери послуг та промисловості, Чекригіна Г. Б., заступник з НМР, Грель Н. В., викладач професійної підготовки.

Онлайн засідання НМР з теми «Результати реалізації у ЗП(ПТ)О області проектів регіонального розвитку» 18.06.2021 р. Виступ на тему: «ПРОЄКТ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ «Створення учнівського готельно-туристичного центру на базі ДНЗ «Подільський центр ПТО» м. Кам'янка-Подільського Хм. обл.».

Чекригіна Г. Б., заступник директора з НМР, Дранічнікова В. А., викладач історії України, Всесвітньої історії

✓ Презентація підсумків всеукраїнської конференції «Кар'єрне консультування в дії». Проєкт здійснюється в межах упровадження Програми ЄС «EU4Skills: кращі навички для сучасної України» за підтримки МОН України в рамках роботи єдиного методичного дня, листопад 2022р., Чекригіна Г. Б., заступник директора з НМР.

Також педагоги Центру беруть участь у різноманітних сертифікаційних програмах щодо підвищення кваліфікації на базі різних закладів вищої освіти (Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти; НМЦ ПТО ПК у Запорізькій області; «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників; Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у черкаській області; КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників; ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ та ін.). Професійний розвиток педагогічних працівників Центру передбачає безперервний процес набуття нових та вдосконалення раніше набутих професійних і загальних компетентностей, необхідних для професійної діяльності, постійну самоосвіту та інші види і форми професійного зростання, може здійснюватися шляхом формальної та неформальної освіти, стажування, здійснення професійної діяльності тощо. Професійний розвиток педагогічних працівників має враховувати відповідний професійний стандарт (за наявності) і

конкретні посадові обов'язки та/або перспективи їх розширення. Крім зазначеного, беруться до уваги особисті професійні інтереси педагогічних працівників, набутий досвід, рівень виконання професійних (посадових) обов'язків.

✓ 2017-2022р.р. сертифікати учасників I, II, III, IV, V Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової соціокультурної реальності», м. Тернопіль (82 сертифікати - 984 годин).

✓ 2020р. I Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «ІНТЕГРАЦІЯ ОСВІТИ, НАУКИ ТА БІЗНЕСУ В СУЧАСНОМУ СЕРЕДОВИЩІ: ЗИМОВІ ДИСПУТИ».

✓ 8-9 жовтня 2020р., м. Дніпро. XI МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ "СУЧАСНИЙ РУХ НАУКИ" – 20 статей – (46 сертифікатів)

✓ Всеукраїнський методичний фестиваль "Творчий викладач - обдарований учень", м. Суми (12 сертифікатів – 180 годин), 2023р.

✓ 2021-2023рр.. Всеукраїнська онлайн науково-практична конференція «МОДЕРНІЗАЦІЯ ЗМІСТУ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ-2021, 2022», м. Київ (39 сертифікатів – 312 годин)

✓ *Сертифікати учасників курсового підвищення кваліфікації за навчальною програмою монтажник віконних та дверних конструкцій, обсягом, 2022р., 0,4 кредита ECTS/12 годин. Навчальний курс пройдено в рамках реалізації проекту «Підвищення спроможності Державної служби зайнятості та інших стейкхолдерів в питаннях підготовки висококваліфікованих спеціалістів у сфері енергоефективності», який реалізується ГО «Міжнародна фундація розвитку», в рамках проекту технічного співробітництва «Промування енергоефективності та імплементації Директиви ЄС з енергоефективності в Україні» (9 сертифікатів – 108 годин).*

✓ *Сертифікати учасників II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Охорона довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки», м. Зпоріжжя*

II. Виступ голови методичної комісії викладачів та майстрів в/н сфери послуг та промисловості Грель Наталії Володимирівни.

Велику роль у процесі професійного зростання викладача та майстра в/н належить самоосвіті. Як підтверджує досвід, основними принципами самостійної роботи педагога на всіх етапах удосконалення його професійної майстерності є:

- ☐ комплексне вивчення питань теорії, наукових основ предмета, питань психології, дидактики, теорії виховання;
- ☐ поєднання науково-теоретичної підготовки з оволодінням навичками практичної діяльності;
- ☐ взаємозв'язок освіти з творчими пошуками;
- ☐ поєднання самостійних занять викладача, майстра в/н з участю його в різноманітних колективних формах підвищення кваліфікації педагогічних

кадрів.

Форми самоосвіти педагога:

- ☐ поглиблена підготовка до уроків;
- ☐ виконання докурсівих та міжкурсівих завдань при проходженні курсів підвищення кваліфікації;
- ☐ заняття на очно-заочних курсах;
- ☐ виступи на семінарах, педрадах, вебінарах;
- ☐ використання ресурсів інтернет.

Майже у кожного викладача і майстра в/н в Центрі є особисте портфоліо, де подається перспективний план роботи над самоосвітньою темою, ведеться моніторинг власної діяльності, навчальної діяльності учнів та роботи з обдарованими та здібними дітьми, планується кінцевий продукт по роботі над самоосвітньою темою.

Самоосвіта дає позитивні результати в тому разі, якщо вона здійснюється цілеспрямовано, планомірно і систематично. Тому ефективною формою підвищення рівня майстерності є робота педагога над обраною проблемою.

Робота над обраною проблемою допомагає викладачам та майстрам в/н знайти свій професійний почерк, поглибити теоретичні знання та практичні навички, стимулює творчий розвиток особистості педагога. Саме в рамках роботи над обраною проблемою педагоги Центру мають змогу поширювати свій досвід роботи шляхом участі у заходах міжнародного, всеукраїнського та обласного рівнів.

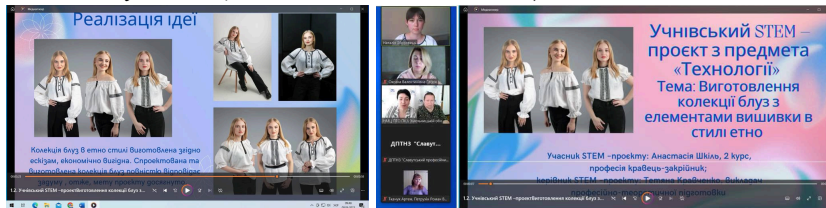
✓ *Всеукраїнський гастрономічний конкурс «Гарбузовий маєток 2023».*
(Майстер в/н *Маканик Анастасія Вікторівна*, учениця – срібна медаль)

✓ *Майстер в/н Корогода Іван Іванович увійшов у десятку найкращих майстрів в/н з професії «Монтажник санітарно-технічних систем та устаткування».*

✓ *III етап обласного конкурсу на кращий учнівський проект з предмета «Технології» «STEM у професії: змінити світ» серед учнів ЗП(ПТ)О у 2023р – Диплом I ступеня, (викладач професійної підготовки Кравченко Тетяна Михайлівна, учениця Шкіль Анастасія).*

✓ *Всеукраїнський віртуальний арт-простір «Ми-сильні! Ми-разом! Ми-Україна!» - Диплом, (викладач Щегельська Алла Михайлівна, учениця Власюк Ліна).*

✓ *Міжнародна 38 виставка «Освіта та кар'єра - 2023» - Диплом (Педагогічний колектив).*

✓ *Всеукраїнський конкурс на найкращий електронний освітній ресурс «Планета- ІТ» - Дипломи лауреатів, сертифікати (Зборовець Н. М., Жмурк О. Г., Степанова Т. В., Нікольчук Д. В., Чорненька Л. М., Чорна О. М., Чугаєва О. А.).*

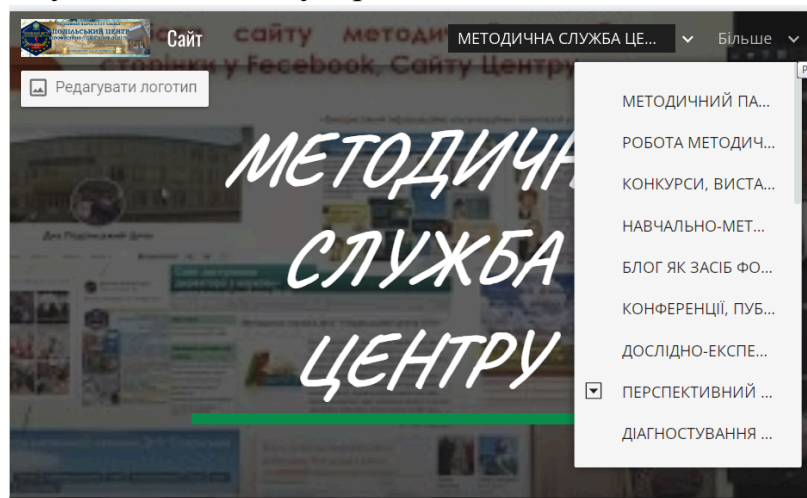
✓ *VI Загальноукраїнський конкурс проєктів у сфері освіти дорослих. Проєкт «Професійна освіта без кордонів в умовах війни» - сертифікат учасника (Чекригіна Г. Б., Дранічнікова В. А.).*

✓ *Конкурс навчальних розробок «Фантастична п'ятірка» від проєкту «На Урок», січень 2022р. – Диплом (Жмурко О. Г.).*

III. СУЧАСНІ ОСВІТНІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ ЯК ЗАПОРУКА ЯКІСНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МЕТОДИЧНОЇ СЛУЖБИ ДНЗ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ЦЕНТР ПТО» (Чекригіна Г.Б., заступник директора з НМР).

Сьогодення освіти багатогранне й надзвичайно динамічне. Іноді не вистачає часу на чітке апробування того, що планується до реалізації. Запити нинішнього суспільства суттєво відрізняються від тих, що існували всього лише кілька років тому.

Діяльність методичної служби повинна перебувати у постійному процесі осучаснення, має бути спрямована на реалізацію чіткої моделі компетентного педагога, який здатний легко зорієнтуватися в освітньому просторі. Однією із складових цього процесу є діяльність сайту методичної служби, що дає можливість без фізичних та часових затрат здійснити діагностику певного спрямування, а також забезпечує вчасне інформування, обмін думками, віртуальне консультування та й популяризацію діяльності.

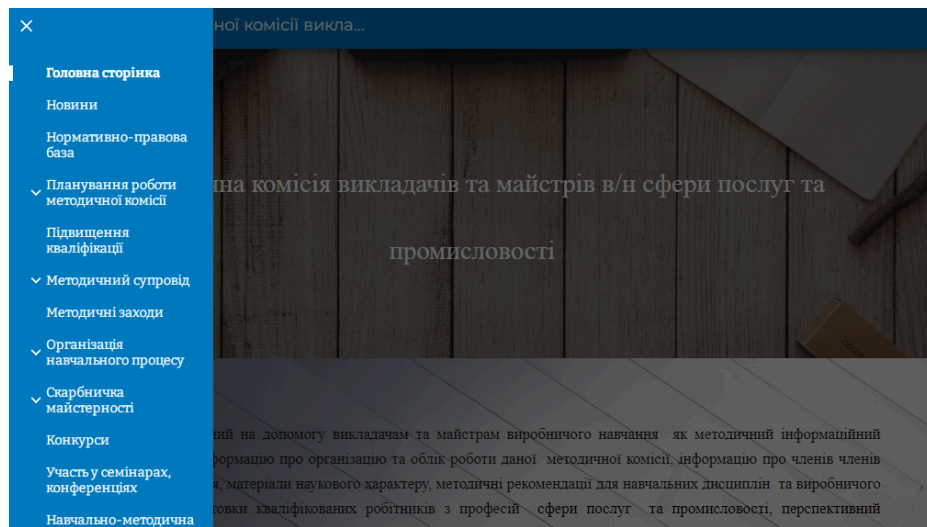

Про ефективність функціонування сайту методичної служби Центру свідчать:

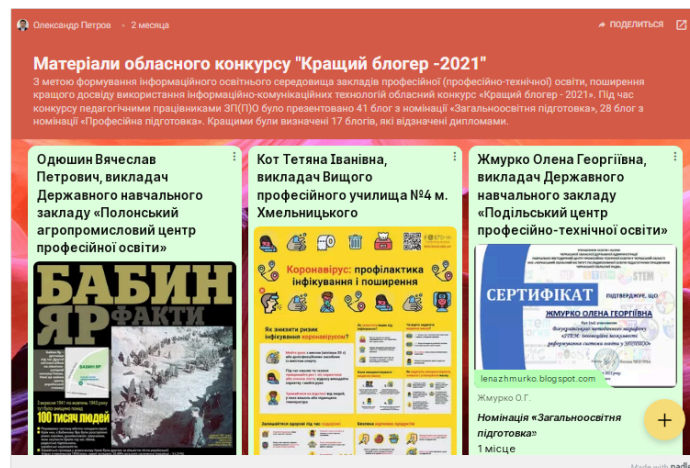
✓ Обласний конкурс «Кращий електронний освітній ресурс методичної служби ЗП(ПТ)О» - Диплом I ступеня у номінації «Представлення інноваційних проєктів, позитивних педагогічних практик», 2021р. Наказ №165-од від 04.06.2021р.

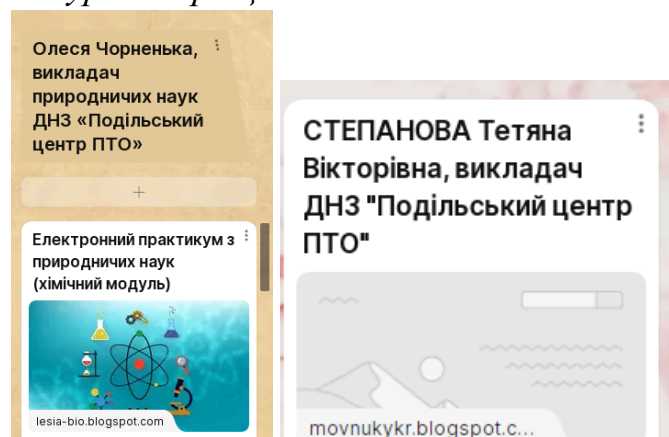
✓ Організація роботи сайту викладачів та майстрів в/н сфери послуг та промисловості;

✓ *Блог – як освітній ресурс. Використання блогів педагогами Центру в умовах дистанційного навчання більше (40 блогів). Обласний конкурс «Кращий блогер», дипломи I, II, III ступенів.*

✓ *Обласний конкурс на кращий освітній контент-2023*

✓ *Всеукраїнський конкурс «Планета IT-2022» - дипломи, сертифікати.*

✓ Проведення засідань атестаційної комісії, педагогічних рад, методичних комісій, інструктивних нарад з головами м/к за допомогою сервісів Zoom, Google meet.

Можливості ІКТ-технологій у діяльності методичної служби Центру.

Певні труднощі використання ІКТ в освіті виникають у зв'язку з відсутністю не тільки методичної бази їх використання, а й методології розробки ІКТ для освіти, що примушує педагога на практиці орієнтуватися лише на власний досвід і вміння емпірично шукати шляхи ефективного застосування інформаційних технологій. Саме це спонукає активно працювати методичну службу Центру, адже є потреба у навчанні педагогів умінню орієнтуватися у великому потоці нової інформації, застосуванні комп'ютерних технологій на уроках.

Істотно змінюється і характер практичної діяльності методиста. Раніше інформацію з будь-якої теми методист міг отримати з різних каналів:

підручника, довідкової літератури, лекцій тощо. Та на сьогодні є значно більше ресурсів, які можна використати для організації методичної роботи. З одного боку, це полегшує діяльність методиста, з іншого ж – робить її значно відповідальнішою, оскільки інтернет-ресурси містять безліч різнопланової, часом недостовірної інформації, запропоновані версії є, як правило, гіпотетичними, ніким не апробовані. Тому на сучасну методичну службу лягає велика відповідальність у виборі, синтезі та практичному впровадженні освітніх інновацій.

Одним із важливих аспектів є використання інтернет-ресурсів у діяльності методичної служби, що допомагає впровадженню у практичну діяльність нетипових форм методичної роботи, використанню елементів сучасних освітніх технологій чи досягнень сучасних педагогічних наук. Робота методиста сьогодні має бути креативною, вибудованою на останніх досягненнях сучасних технологій. Таким чином, методична робота повинна вибудовуватися на традиційних та інноваційних методах. Серед інноваційних методів у методичній роботі якраз є активне використання можливостей інтернет-мережі.

Саме це забезпечує креативність методичної діяльності, робить її різноплановою, цікавою, оптимальною та спрямованою на запити усіх учасників навчально-виховного процесу. Таким чином можна означити кілька важливих завдань, реалізацію яких забезпечуватиме використання інтернет-мережі у методичній роботі:

- ✓ науково-методичний супровід навчально-виховного процесу;
- ✓ методичне інформування та консультування педагогів;
- ✓ діагностування потреб та запитів усіх учасників навчально-виховного процесу;
- ✓ забезпечення спілкування через форум;
- ✓ організація самоосвіти педагогів, учнів;
- ✓ популяризація власної діяльності.

Як результат, третій рік поспіль педагогічний колектив Центру посідає I місце у рейтингу ЗПО Хмельницької області за зведеними показниками діяльності (методична складова) згідно із інформаційно-аналітичними матеріалами НМЦ ПТО ПК у Хмельницькій області. І хоч війна принесла нам багато горя і руйнувань, але не зупинила життя, не зупинила бажання педагогів змінюватися і ставати кращими, подавати приклад неймовірної стійкості і витривалості!

НМЦП
У ХМЕЛЬНИЦЬК

23. Рейтинг ЗПО Хмельницької області за зведеним показниками діяльності (методична складова)

П'ять років поспіль рейтинг кращих освітніх практик «ІНЗ «Подільський центр ІТТО», ДНЗ «Хмельницький центр ІТТО» та ВПУ №25 м. Хмельницького.

Назва ЗПО	ІНЗ керівника	2018		2019		2020		2021	
		рейтинг	місце	рейтинг	місце	рейтинг	місце	рейтинг	місце
ДНЗ «Подільський центр ІТТО»	Кіричук Сергій «Світло і життя»	57	10	48	18	50,5	19	88,5	15
ВПУ №25 м. Хмельницького	Мельник Н.П.	87,5	6	104	5	79,5	7	118,5	6
ДНЗ «Хмельницький центр ІТТО»	Дідак Віктор «Молодість»	46,5	14	64	14	44,5	20	75	18
ДНЗ «Хмельницький центр ІТТО»	Савченко Тетяна «Відродження»	94	4	90	8	75,5	8	124	5
ДНЗ «Хмельницький центр ІТТО»	Савченко Тетяна «Відродження»	173	1	191	1	173	2	217,5	2
ДНЗ «Хмельницький центр ІТТО»	Савченко Тетяна «Відродження»	90,5	5	106,5	4	89,5	4	130	4
ДНЗ «Хмельницький центр ІТТО»	Савченко Тетяна «Відродження»	54,5	11	63	15	83	5	108,5	8
ДНЗ «Хмельницький центр ІТТО»	Савченко Тетяна «Відродження»	52	13	93	7	55,5	17	107,5	9
ДНЗ «Хмельницький центр ІТТО»	Савченко Тетяна «Відродження»	27,5	19	29,5	23	28	23	35	23
ДНЗ «Хмельницький центр ІТТО»	Савченко Тетяна «Відродження»	57	10	63,5	9	57	15	96,5	12
ДНЗ «Хмельницький центр ІТТО»	Савченко Тетяна «Відродження»	54,5	11	68,5	14	59	13	113	7
ДНЗ «Хмельницький центр ІТТО»	Савченко Тетяна «Відродження»	144,5	3	161,5	3	110	3	166,5	3
ДНЗ «Хмельницький центр ІТТО»	Савченко Тетяна «Відродження»	147	2	164,5	2	223	1	333	1
ДНЗ «Хмельницький центр ІТТО»	Савченко Тетяна «Відродження»	62,5	9	77	10	68	10	105,5	10
ДНЗ «Хмельницький центр ІТТО»	Савченко Тетяна «Відродження»	64	8	65	12	56	16	83	16
ДНЗ «Хмельницький центр ІТТО»	Савченко Тетяна «Відродження»	23	20	37	21	39	21	48,5	21
ДНЗ «Хмельницький центр ІТТО»	Савченко Тетяна «Відродження»	79,5	7	64,5	13	82	6	95	13
ДНЗ «Хмельницький центр ІТТО»	Савченко Тетяна «Відродження»	41	16	48,5	17	46,5	11	94,5	14
ДНЗ «Хмельницький центр ІТТО»	Савченко Тетяна «Відродження»	53	12	44,5	19	62	12	61,5	20
ДНЗ «Хмельницький центр ІТТО»	Савченко Тетяна «Відродження»	31	18	32	22	36	22	48	22
ДНЗ «Хмельницький центр ІТТО»	Савченко Тетяна «Відродження»	37,5	17	41	20	69	9	80,5	17
ДНЗ «Хмельницький центр ІТТО»	Савченко Тетяна «Відродження»	44	15	50	16	53	18	73,5	19
ДНЗ «Хмельницький центр ІТТО»	Савченко Тетяна «Відродження»	62,5	9	96	6	58	14	98,5	11

Список інформаційних джерел:

1. Інформаційні технології і засоби навчання: Зб. наук. праць / За ред. В.Ю. Бикова, Ю.О. Жука / Інститут засобів навчання АПН України. К.: Атіка, 2005. 272 с.
2. Інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу: інноваційні засоби і технології: Колективна монографія. К.: Атіка, 2005. 52 с.
3. Латишева С.О. Формування успішної особистості засобами нових інформаційних технологій. Завуч. 2009 р. №1. С.9.
4. Мельник Н.П. Комп'ютерні технології як засіб розвитку творчої особистості учнів. Завуч. 2009р. №11-12, С.38.
5. Телятник К.В. Проблеми інформаційного супроводу навчально-виховного процесу загальноосвітнього навчального закладу. Завуч. 2009 р. №1. С.3.
7. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.